

PAPERS DE

Yolanda Carretero

LLEVANT

Maig 2017

Per segon any consecutiu hem elaborat aquest llibret amb aportacions literàries voluntàries de persones que treballem al Cap de Llevant. Papers de Llevant no té cap fil conductor i es desenvolupa amb la sola idea de tenir un espai per a la nostra creativitat, sense límitacions, i amb esperit de ser solament un petit parentesi al nostre dia a dia, probablement massa atrafegat.

Com cada 11 S

És dia 11 de setembre. Les festes de Gràcia ja han passat, les vacances d'estiu queden enrere com un record dolç i tan llunyà ara mateix.

El pati de l'institut resta estranyament desert, com si hagués vingut un cataclisme mundial i no quedessin adolescents a la terra.

S'hi està bé assegut a la porxada, allà, amb les cadires que posa n'Andrea per fora del bar, escoltant aquell extraordinari silenci. Però tots sabem que no, que això no és real, no és més que un miratge.

Demà, dia 12 de setembre, comencen les classes i això no ho tornarem a poder gaudir fins a l'estiu que ve.

Demà aquest mateix espai i tots els del centre seran presos per grups sorollosos d'adolescents que ho ompliran tot de motxilles Eastpack de color llis o estampades i de mòbils ocults a les butxaques de darrere d'uns pantalons que sovint són tan estrets que una es demana com han pogut cordar.

I un altre curs, un més que s'afegeix a tots els que portam al darrere, una nova història, un ventall de noves vivències, nous alumnes per descobrir i nous companys.

Sense oposicions des de fa temps, l'institut cada vegada es torna més interessant amb les noves incorporacions i els canvis de professorat.

Passa el temps per als professors, però mai no passa per als alumnes. Això és viure en l'adolescència perpètua. Ells sempre tenen la mateixa edat i nosaltres cada vegada esteim més grans. Uf! I que enfora queda encara la jubilació! Haurem de treure forces d'allà on no n'hi ha per tornar començar el cicle com cada setembre.

Tornaran les reunions amb els companys de feina o també denominades coordinacions, on alguns parlen i altres

teclegen apassionadament les seves tablettes . Sempre he pensat si deuen apuntar el que s'està dient amb fruïció o realment no deuen estar escrivint el més romàntic poema d'amor que s'hagi escrit mai. És una inquietud que tenc, res més.

Les encantadores guàrdies de pati serveixen per fer un revival de la teva infantesa, sí, perquè alguns encara hem jugat al carrer, sí, allà a prop de l'antiga fàbrica de Coinga a Alaior, on ens podíem amagar i córrer lliurement.

Idò, una guàrdia de pati és el mateix. El professor o professora de guàrdia és qui para i els altres corren a amagar-se pels passadissos; bé, també es poden servir els banys, realment donen més bon resultat. Una norma important: quan el professor et troba has de sortir corrents molt ràpid perquè no et pugui dur a Cap d'Estudis.

També pot resultar divertida una guàrdia de biblioteca o també anomenada *L'art de menjar-se un panet sense que es noti gens*. Els experts en aquest art saben molt bé com mossegar i mastegar un panet dissimulant amb cara d'estudiant formal.

El professor o professora que fa guàrdies de biblioteca també és expert en una cosa: intentar que no es noti que s'adona que tota aquella colla d'adolescents tan feiners a l'hora del pati en realitat estan copiant els deures del company de torn, que és l'únic que els ha fet a ca seva. Després arriba el dia a dia de les classes, quan ja t'has après l'horari d'aquell curs i l'aula on se suposa que hauries de ser. Bé, si ets del Departament d'Orientació potser aniràs desorientat encara més temps que la resta, perquè el teu horari pot canviar unes tres vegades al llarg del curs, però no passa res, poc a poc entraràs en la rutina de tot aquest engranatge tan complicat.

I arribaran els equips educatius i faràs més reunions i més graelles i més telefonades als pares i més persecucions a

alumnes intentant que lliurin les feines per poder posar alguna nota al Gestib.

Un matí d'hivern, un desembre congelat , per descomptat, gràcies a la nostra vella amiga la caldera de la calefacció, vindran els pares acompanyats per als seus fills a cercar les notes.

Els tutors aquell dia es converteixen en superherois sense capa per amb els superpoder d'aguantar els seus esfínters fins al límit i la seva fam fins arribar al Claustre. Mentre, algú està cantant per la ràdio la loteria de la grossa i va dient que un altre any no ens ha tornat tocar. Au, idò, per molts cursos donant notes si la sort no ens acompanya! I és aquell dia en el qual decideixes que posaràs càmeres ocultes a les aules per enregistrar el que fan els alumnes durant el trimestre i després amb un somriure malèfic ho mostraràs als pares. Perquè veus aquell alumne que t'ha donat per sac tots els dies caminant al costat o una passa enrere de la seva mare com un animalet dòcil i obedient i et mira com si tot el que hagi passat a classe hagi estat un mal son o una invenció teva.

També vindrà aquell altre alumne o alumna que et deixarà una capsa de bombons damunt la taula i tu t'emocionaràs i te n'aniràs a casa pensant: veus, hi ha més coses positives que negatives en aquesta feina, només per això la val la pena tot...etc

Després de Nadal, vindrà l'efecte nevera super congelador del primer dia després de vacances i a la sala de profes, asseguts al sofà còmodament, alguns o algunes explicaran com han batut el rècord de calcetins o samarretes interiors tèrmiques, algunes amb encaixos perquè el glamour no es pot perdre mai, que es poden portar posades.

I després farem la Diada de Sant Antoni i la torrada i els tallers i dins i fora i surt. I quan acabi, la revisió per Departaments i li trobarem pegues a tot, quan en realitat

ens hauríem d'abraçar i brindar amb una copa de cava per celebrar la feinada que feim.

I quan et parlin d'avaluació per competències i d'informes NESE sentiràs que arriba el principi del final. El cicle segueix el seu curs i entra en la recta final.

I llavors tindràs dilemes importants: aquest alumne és GENS o POC, perquè és molt POC, però GENS és el que fa una pedra, no? Però GENS realment és suspès, per tant, és el que es mereix, així què pos? I si és NESE, com el puc avaluar?

El final de curs: notes, avaluacions, excursions a la platja (a veure quants alumnes vindran i qui seran els profes acompanyants) i més jornades maratonianes amb els pares esperant als passadissos com si fos la consulta del metge. Si a més a més fas teatre, t'impregnes de l'olor que l'escenari de l'Orfeó i te n'oblides que tens casa i família durant uns dies. Vius en una espècie de núvol creatiu, no dorms pensant que en aquella escena cada vegada falla aquella entrada o sortida, poses les notes i vas a les avaluacions però només penses en els teus actors i actrius. I quan has acabat tot això, t'apuntes al sopar de fi de curs i balles descontroladament música dels anys 90 i 80 com si el món s'acabés perquè arriben les merescudes vacances. Una vegada més, el cicle s'acaba i tornarà a començar de nou. Cada curs el mateix i cada curs diferent. Això és el millor d'aquesta feina. Mai no t'avorriràs perquè l'engranatge sempre et portarà noves sorpreses, potser és per això que la feim.

Carme Morales Seguí

SA MESQUIDA

Bellumes matineres sobre l'aigua d'oli,
pinzellades d'estiu blanques i blaves.

Macs lluent de sol que rodolen empesos

pel riure sonor de les onades.
Roca viva que s'alça imponent
tacada de verd en llocs impensables.
L'aigua, avui més neta i fresca que mai,
acarona líquens, còdols i oblades.
Des de l'altra banda, la torre s'alça
cap al nord tot vigilant l'escena.
No fos que una gavina perdés el vol
o el turó deixés de fer ombra a l'arena.

SABANA MENORQUINA

Brisa humida que acaba per sufocar el foc d'estiu
escampant arreu del cel traços d'un taronja candent.
S'estiren com si fessin d'aquarel·les un llarg riu
que amb tot el seu esplendor va a desembocar a ponent.
Al llenç ja preparat, s'hi pinta ara un nou paisatge
on les familiars alzines, pins blancs i ullastres
S'esborren per donar pas a intrèpids baobabs i acàcies.
Canten els cicàdids i grius i al so dels seus violins
s'hi afegeix el repicar de claus de la negra nit
que avança lleugera tancant barreres i camins.
I entre la pols que s'hi aixeca, hi crec veure una zebra.
una estampa que ben lluny de provocar-me neguit
se'm grava als ulls fent que ja mai més pugui concebre
com encara hi ha algú que no sap ni s'imagina
que durant les tardes d'estiu al ponent de l'illa
la brisa dibuixa la Sabana Menorquina.

L'ILLA

L'Illa es desperta i es treu la humitat de la nit.
Mentre neteja uns pocs núvols amb un dels seus vents,
desitja que el vell amic que tot just treu el nas
Li escalfi l'ànima abans d'arribar a ponent.

Mira al nord on a la mar de metall de lluna
no hi ha encara cap nau competint en resplendor.
I, de sobte, com una onada traïdora
que et treu l'arena banyada de sota els peus nus,
el record que avui també haurà de defensar-se.
Els traus d'asfalt que travessen el seu pit gelós
comencen a bullir com un niu de formigues,
colla de Robinsons despietats que l'ofeguen
deixant-li les seves despulles d'humanitat.
Amb clam desesperat, crida la Tramuntana.
potser ella pot espolsar la brutor del camp.
Convoca els seus núvols a la negror del combat.
Esquerdeu el cel, clivelleu la nostra terra
plorant per ella gotes gruixudes i clares!
Feu-los tornar a tots al niu, que l'Illa descansa.

Marta Cantamisa

La velocidad con la que transcurre el tiempo es
directamente proporcional a la edad.
No te has dado cuenta y has llegado a los 50, a los 60... ¿Ya
no te ves con ánimos para escalar el Himalaya?
Bueno, no sufras, hay cosas que no tienen límite de edad:
libros y música (historias y canciones) que te acompañarán
hasta que se apague la luz.

Sonia Aradas

Aquí va un fragment de la lletra d'una cançó del meu grup
d'animació infantil Mel I Sucre:

Que bé que tots som diferents!
Cadascú és valuós tal com és
Jo aprenc de tu i tu de mi
I junts serà possible

Fem una pinya i serem més forts plegats
L'amor que als altres donis sempre retornarà.

Joan Bauzà

Volviche

Volvín. Finquei os pés na terra. Abrín as ventás e'ntrou'l aire dos toxos e das budueiras. A casa uliu el mel das flores. As pedras das paredes e'l lousado ficéronse de novo. Nún sono vía a xente de vello camín das leiras. Os meus abolos fala que fala. Lendo l'herba como se fose una páxina aberta. Tanta xente pasou al aira. Anos abondos. Tanta señaardá. Cuase todos escaecidos xa. Pro eu volvín. Apazuguei. E finquei os pés na terra.

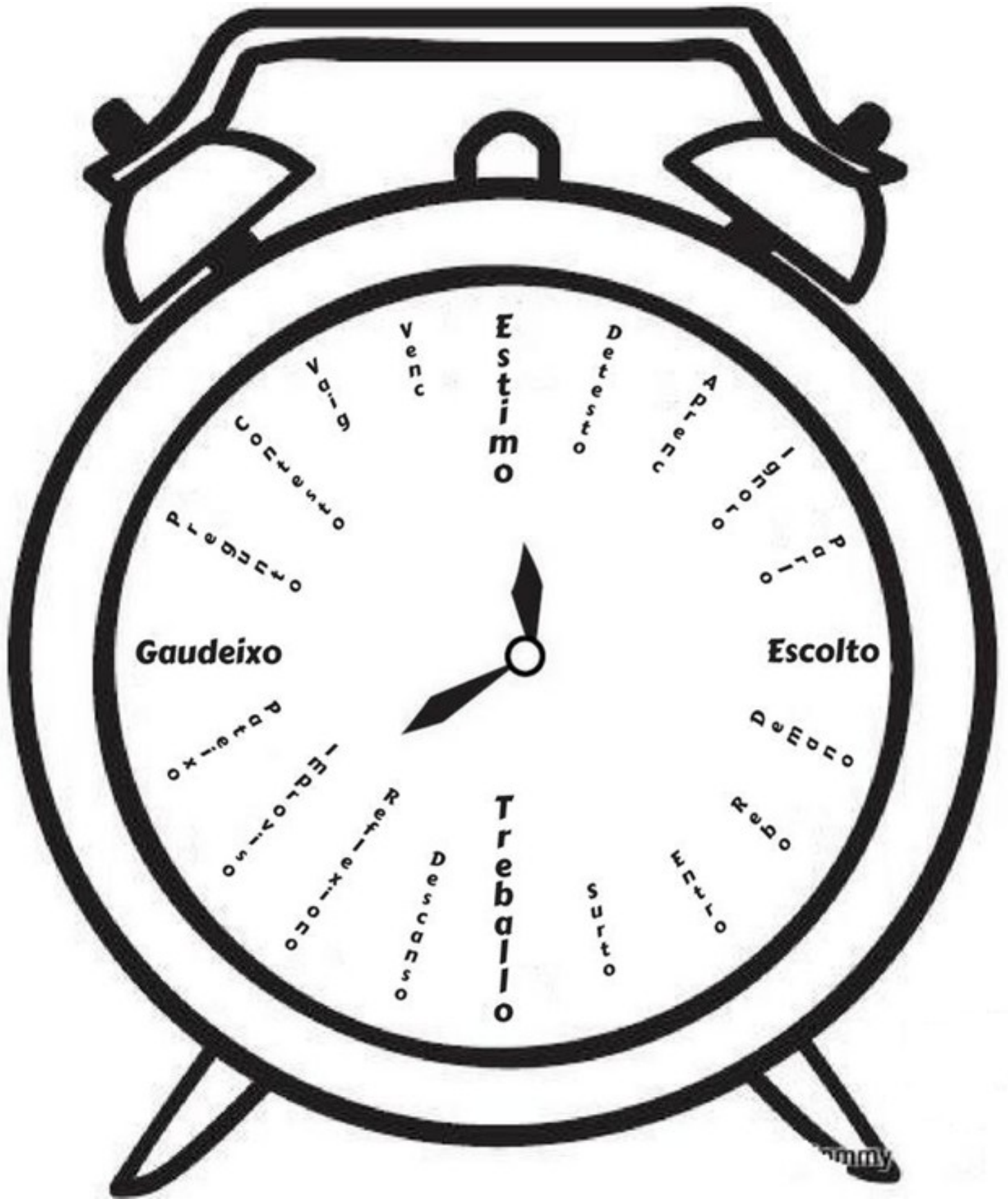
Nino Cotarelo

CAURE

El vent i la terra la van tapar, l'aigua la va banyar, el sol la va escalfar i al cap de poc temps es va convertir en un arbre preciós.

El vent, la terra, la pluja i el sol són molt importants però... res no hauria succeït si primer no hagués caigut

J. Esther Pelegrí

Mar LLuch

***I així fins que
tengui corda...***

Acte primer

De sobte, esdevenc titella.
Els fils que fan moure
el meu cos de drap
em menen
amb incontrolable força
cap a un paratge
incert i desconegut.

De fons, el piano
comença a interpretar
les notes d'una cançó.

De cop, sent una mà,
una suau i
dolça mà,
que acarona l'aspre pedaç
de les meves galtes.

Obr els ulls i veig
com els fils,
sempre incontrolables,
em duen, tot dret,
cap al protagonista de l'obra.

Em deix endur ...

Ssshht. Silenci.
Comença la funció.

Mariola Juanico

LES COSES COM SÓN

Solem enfrontar l'estudi de les Ciències Naturals des d'una comprensió raonada dels seus continguts establerts i immutables. El gust, o la necessitat, la posa el consumidor sabent que aviat s'haurà d'esforçar per tal de saber com són les coses.

En una simplificació lògica i lineal atribuïm l'establiment de la CIÈNCIA a l'obra de grans pensadors que han contribuït cada un d'ells al desenvolupament de l'arbre del saber.

Però la llavor d'aquest arbre va estar ben a punt de podrir-se i va ser rescatada i publicada ben a contracor de qui ho va fer. I no es tracta de cap treball científic ni de cap de les obres que podem considerar cabdals en el món de la ciència. Estam parlant d'un poema

El descobriment del manuscrit té lloc a un monestir de la ciutat alemanya de Würzburg l'any 1417. L'autor de la troballa, un humanista italià a la recerca de documents antics. L'obra, i únic exemplar existent, un poema filosòfic que desenvolupa una visió materialista del món.

El poeta romà Lucreci escriu allà cap a l'any 50 a.C un poema d'uns 7.400 versos dedicat a un tal Memmi. El titula "De la natura" i en ell explica la seva visió de les coses com són.

Moltes de les afirmacions i idees que hi ha al poema poden ara resultar familiars (i certes!) però tot el que diu Lucreci era incompreensible, increïble o resultava una abominació per l'ortodòxia cristiana.

Vegem uns quants exemples:

Tot està fet de partícules invisibles (que ell anomena "les llavors de les coses"). Aquestes llavors són eternes i tot el que podem observar és transitori. Allò que pot semblar

etern tard o d'hora acabarà amb les seves llavors redistribuïdes.

Les partícules elementals són infinites en nombre, però limitades en forma i grandària. Les seves combinacions han d'obeir a un codi establert ja que no qualsevol combinació és possible. Lucreci no pretén conèixer aquest codi, però afirmava que, una vegada sabuda la seva existència, aquest codi pot ser investigat.

El camp de moviment d'aquestes partícules és un buit infinit i l'univers no té creador ni ningú que l'hagi concebut. Cap coreògraf suprem ha planejat el moviment del "àtoms" i aquests tampoc celebren cap mena d'assemblea per decidir res.

"Però com són immutables i han sofert mil canvis a través del tot, maltractats per xocs des de l'eternitat, van assajant possibles combinacions i moviments fins arribar a disposicions adequades per a la creació i subsistència del nostre univers"

Afirma també Lucreci que la natura experimenta contínuament, que no hi ha cap moment que puguem anomenar original; que els humans no som ésser únics, que la societat humana és producte de la lluita per a la supervivència...

"De la Natura" és una proesa. Aquesta enumeració d'idees que acabo d'escriure us l'han desproveïda d'una segura bellesa poètica que no puc apreciar (i menys transmetre) Són moltes les implicacions filosòfiques, religioses i científiques del poema i no ens és difícil posar-nos en la pell i sentir les pors d'aquell que va tornar a fer públic el poema.

Podem qualificar Lucreci d'ateu; però en tot cas era un ateu que comença el seu llarg poema dedicant-lo a Venus. Un ateu que professava fe religiosa però que considerava un insult el simple fet d'imaginar els déus preocupats pels

destins del humans o per les seves pràctiques rituals; com si la felicitat dels ésser divins depengués del que nosaltres murmurem o del nostre bon comportament.

Tenim doncs la CIÈNCIA actual esbossada en un bell poema didàctic i revolucionari que la dissocia de la religió. La idea que tot comença en un poema escrit per algú que no podia tenir cap certesa sobre la realitat que descriu en justifica la seva màgia, una realitat d'una bellesa tal que no necessita ningú que l'administri. Que cadascú posi, ara, el seus déus allà on vulgui.

Pep Jordi

Els papers de Llevant

Des de fa dos anys n'Esther Pelegrí ens persegueix (ella diria que ens recorda que podríem escriure) per obtenir de nosaltres relats, poesies, assajos, obres de teatre; en definitiva, el que vulguem i, a més, no fa falta que sigui recent (és a dir, podem cercar a casa dels nostres pares aquella obra de teatre que vam escriure quan érem petits, etc). Resumint, ens dóna tota mena de facilitats per aconseguir el que ella més desitja: treure la part creativa que se suposa que tots tenim.

Tots hem assistit una hora o altra a alguna de les persecucions a professors i personal no docent que fa n'Esther per incitar-lo a inspirar-se per escriure i us podeu fer el cas del que és pertànyer a la Comissió que impulsa els Papers de Llevant i no escriure ni un borrall. Com que ja me l'estava jugant vaig decidir fer un pas endavant i escriure el que sigui per tenir-la contenta. A més, l'altre membre de la comissió, na Maica, sempre té l'excusa de que té molta feina perquè és Cap d'Estudis però la seva feina és fer els horaris (i aquests estan fets a principis de curs, no?, vaja excusa..)

Així doncs, vaig començar a pensar temes o coses per escriure, perquè de dibuixar o fer mapes conceptuals no en sé gens, i d'escriure no gaire més però ho podia intentar.

Escriure, però de què, sobre què o per a què?

Podria xerrar dels defectes del nostre institut (sempre anem corrent pels passadissos i estressats, omplim graelles, el fred, el betlem de Nadal i altres defectes que ara no ve al cas explicar...) però com que ja tenc fama de queixar-me moltes vegades (no sé d'on surt açò?) ho vaig deixar anar per quan hi hagués un claustre i tingués xerrera.

Després vaig pensar que podria xerrar de coses bones i ser positiu. La veritat és que se me n'acudien moltes com ara: la feina en equip; el bon rotllo que impera entre la majoria de nosaltres; la gran tasca que fan les orientadores (sense elles no sabríem cap on anar); les conserges agradoses i feineres que sempre fan bona cara; les simpàtiques de perruqueria que tallen cabells; els coordinadors i coordinadores que són uns autèntics màrtirs de la causa educativa; fins i tot estava a punt de parlar bé del professor que ens carrega de missatges amb cursos als nostres mails, però me vaig adonar que jo no som positiu, ni tenc sentiments (na Sònia i na Cristina ho saben) i amb la cara de seriós que tenc no era un rotllo que m'anés gaire bé. Així que millor no xerrar de coses positives, tot i que estaria bé que algú altre més bona persona ho fes de tan en quan, però com anem sempre de bòlit...

Ni coses positives, ni negatives.

De què podia xerrar? La pressió podia amb mi. Ja està!

Com que soc d'Història i de tots és sabut que els historiadors realment són uns xafarders (de coses de fa estona) podria explicar coses divertides que han passat a l'institut. Una espècie de cronista oficiós de successos ocorreguts al nostre centre o a sortides (tranquil·la Vero

que no explicaria una altra vegada el tema del socorrista perquè ja ho vam dir a la CCP i tothom ho sap.). Me vaig posar a pensar i me van venir al cap algunes coses com ara: quan un profe de religió molt bona persona, i que no havia suspès a ningú gairebé mai, va enviar a setembre davant la nostra perplexitat a tres alumnes anomenats Juan de Diós, Jesús i Àngel (aquest no estic tant segur) i en Pep Jordi i jo el fèiem reflexionar sobre el fet que amb aquests noms no se merexien anar-hi; O quan un professor va dir, però açò ja no fa tanta gràcia, que un alumne no se prenia la medicació per la dislèxia; O sobre quan a en Sebastià de Gimnàsia (ah! Educació Física!) i a mi, una alumna ens va fer creure que s'havia lesionat i la vam dur una bona estona a cadireta sorda entre tots dos fins que ens adonàrem que tota la resta reia i que no tenia res. Solament s'estaven venjant perquè el dia anterior nosaltres els havíem fet creure que en Sebastià havia caigut a una cisterna i demanava ajuda (record que hi havia diversos alumnes que el volien salvar llançant-se a dins la cisterna i jo ho impedia ja que ells no sabien que en Sebastià està tan magre que no s'enfonsa...) O podria parlar d'aquells claustres on en Nito Coll s'enrotllava just un poc i el terror que corria pels nostres cossos quan en Luís García ens deia que "seria breve" i ens deixava cruixits a instruccions informàtiques (què es deu haver fet d'aquell programa que deia que tenia amb el qual podíem veure tot el que feien els nostres alumnes als seus ordinadors? una espècie de Gran García). Quins anys aquells den Luís quan solament teníem un usuari i una contrasenya! Ara gairebé has de berenar coes de panses cada dia per recordar tots els usuaris i contrasenyes per entrar als ordinadors Ubuntu, els altres, la reserva d'ordinadors, el gestib, el mail i el drive (el drive! On és el que cerques al drive quan tens pressa?).

Posats a ser xafarder podria parlar de les parelles que hi ha a l'institut o les que s'hi han fet entre el professorat. Però aquí me la jugava i ho vaig deixar anar tot i que cal dir que repetides vegades he demanat un Love room al nostres directors perquè quan arribem a casa no tenim temps de res perquè tot és corregir o omplir graelles.

Millor podia xerrar de les inseparables parelles o grups d'amics i amigues que s'han fet a l'institut. Els del fons de la sala de profes que tot és xerrar de mogudes verdes (i dels viatges que fan... sobretot els de n'Esme). També hi ha els pàries fumadors que es congreguen escrupolosament als afores del centre cada pati. Els de tecno que són com una secta tots apretadets dins el seu departament xerrant de robots o xips. També estan estretets els d'Educació Física (aquests encara més perquè tots estan tan musculosos...). Na Laia i n'Esther Soler que no poden fer un dia sense explicar-se coses superimportants..., però seria un mai acabar i algú s'acabaria ofenent perquè no surt, o perquè apareix al text (tots tenim la pell tan fina en aquesta època de l'any...).

Però a qui li interessien aquestes coses? Podria semblar que estés fent un d'aquells discursos que solem fer als companys que es jubilen (que per cert, sempre he pensat que per dins ells ens miren amb pena, no perquè ells deixin de fer feina sinó perquè pensen que nosaltres no ens jubilarem) i que estan farcits de records i sentiments. Millor escriure sobre una altra cosa.

Podria escriure dels professors alaiorencs del Cap.

L'autèntica matèria gris del centre. Són innovadors i estalviadors d'energia utilitzant el mínim de vehicles (tot i el caos organitzatiu i els constants missatges de mòbil...), també cal recordar que des de Ciutadella també es fan esforços en aquest sentit. Els alaiorencs habituats a ser emprenedors, industrials i universitaris, hem donat

estabilitat, bellesa i estil (aquestes dues darreres qualitats sobretot la part femenina), i amplitud de mires al Cap de Llevant. Hem orientat (o sacrificat) les nostres exitoses carreres a donar estabilitat i pedigrí al centre. Més aviat açò es convertia en un panegíric de guixons i millor abandonar aquesta idea.

Podria escriure sobre l'equip directiu i les seves qualitats i defectes, però tenia més a perdre que a guanyar, així que ho vaig deixar anar (m'ha sortit un rodolí). Tot i que segurament en Jordi quan vegi un text tan llarg com aquest segurament pensarà amb la quantitat de folis que s'hauran d'imprimir i la despesa que açò suposarà.

Com que tots som educadors millor podria escriure sobre experiències educatives i noves metodologies que, ben segur, interessarà a tothom. Record agradablement la fira medieval que vam organitzar fa anys com un projecte pluridisciplinar. Justament va ploure el dia de la fira però vam reaccionar i ens vam instal·lar dins el claustre del Carme. Va ser tot un èxit, però no ho hem tornat a fer mai més. Una de les experiències anuals en les que participo és la sortida per fer la volta a l'illa (títol que no hem aconseguit mai) amb els de primer de Batxillerat, però seria massa llarg i ja li dedicarem algun dia un escrit sencer. De tots són reconeguts els power points de na Mariluz que tenen encantats els alumnes de Batxillerat, tot i que ella no ens els vol mostrar perquè no li copiem les idees. També ha estat una gran cosa fer el magazine de tercer d'ESO que era una experiència que van fer uns quants profes sacrificant bona part del nostre temps lliure però gaudint del benefici de l'agraïment dels alumnes. Podria xerrar de tot el que he après dels meus companys de projectes (de competències en deien els alumnes aquells primers anys..) i sobretot de na Mar que sempre té idees (que solen dur feineta...) però que m'han fet créixer i veure l'educació i els

alumnes de forma diferent de com els veia quan vaig començar a fer d'educador. I també del que he après de molts altres companys, però m'estava tornant un sentimental i aquest camí no era el més apropiat per a mi. I no se m'acudien més idees. I la data de lliurament havia passat. I n'Esther me mirava cada dia més malament. Així que... com que amb n'Esther ens coneixem de fa anys, des que jo vaig aterrar al Cap de Llevant, i sap que l'aprecio molt (tot i que de vegades faci bromes sobre ella...), ben segur que entendria que he fet tot el que he pogut per aconseguir escriure alguna cosa que fos digna. Però no estic segur d'haver-ho aconseguit. Hauré de renunciar a la comissió (fa anys que ho intent i cada any me trob una hora al meu horari que posa CNL). L'any que ve m'hi posaré amb més temps, ho promet.

Pau Salort

**LES
CAP DE LEVANT**

